

**RUBY
HUMMINGBIRD**

**KADUNUD
MÄLESTUSTE
AED**

Südamesse minev kõitev romaan,
mis räägib armastama õppimisest
ja tuletab meelde, et elu vajab elamist

Originaali tiitel:
Ruby Hummingbird
The Garden of Lost Memories
2020

Kõik õigused käesolevale väljaandele on seadusega kaitstud. Kogu raamatut või ükskõik millist osa sellest ei ole lubatud reprodutseerida, paljundada ega levitada ükskõik millisel viisil või milliseks otstarbeks ilma autoriõiguse valdaja kirjaliku loata.

See raamat on väljamõeldis. Nimed, tegelased, ettevõtted, organisatsioonid, kohad ja sündmused, välja arvatud ilmselgelt riigi avaliku eluga seonduv, on kas autori välja mõeldud või siis leiavad kasutust tema loodud kontekstis. Mis tahes sarnasus tegelike, kas elavate või juba lahkunud isikutega, sündmuste või kohtadega on täiesti juhuslik.

Tõlkinud Aile Meedo
Toimetanud Liina Biene
Korrektuuri lugenud Elle Raiend
Kaane kujundanud Reet Helm

Copyright © Ruby Hummingbird, 2020. All rights reserved.
First published in Great Britain in 2020 by Storyfire Ltd. trading as Bookouture.
© Tõlge eesti keelde ja eestikeelne väljaanne. Kirjastus ERSEN, 2022.

E05411922
ISBN 978-9949-82-911-8

Kõik kirjastuse ERSEN raamatud ja e-raamatud on saadaval
veebipoest www.ersen.ee

*Lizile ja Selile – imetabastele inimestele – aitäh,
et olete niivõrd suurepäraseid sõbrad!*

Proloog

Auk ei olnud sügav; pori kleepus kätele, kui naine mullas sonkis. Kõdunevate lehtede rõske lõhn täitis ta ninasõõrmeid küllastumiseni. Kõlas rebase karje – naise süda puperdas vastuseks. Oli sadama hakanud; töötades kattus ta nahk kergelt läikleva veekihiga ja tillukesed vihmapiisad segunesid ta juuksepiirile kogunenud higitilkadega. Naine heitis pilgu auku, mille piirjooned olid pimedas vaevu nähtavad.

Naine täitis tühja ruumi, töötas kiiresti, kananahk ihule tulemas, kui ta märjal rohul põlvitas. Tühjadest kandiliste klaasidega akendest avanes vaade sinna, kus ta töötas, ja naine ei suutnud hoiduda pead üles nende poole pööramast, kartuses, et keegi võib midagi kuulda, panna tule põlema, aknale ilmuda. Mida nad alla vaadates näeksid? Naine tundis, kuidas ta süda kiiremini põksuma hakkas, ta oma hingetõmbed kõlasid kõrvus valjult. Küllap äratab ta kogu naabruskonna?

Tööta kiiremini.

Naise sõrmed puutusid vastu selle pinda ja ta tõmbas seepeale käe tagasi, krigistas hambaid. *Ära mõtle selle peale.* Siis talle meenus: ta oli kavatsenud sellest ühe tüki alles jätta. Naine sulges silmad, kobas sõrmedega, leidis otsitava, tõmbas selle aeglase liigutusega välja ning peitis

pikkade pükste vöö vahele. Naine tundis seda oma ihu vastas, oma nahal lebamas ja ta lihased tõmbusid vastikusest kokku.

Praeguseks oli naine läbi ligunenud, vihm nirises ta lühikeste pruunide juuste otstest krae vahele, libisedes üle ta kaela nagu jahe sõrm. Naine värises, ta hambad plagisesid. Ta ei olnud mõelnud selle peale, et mantel kaasa võtta; mõtted olid olnud ainult ühe asja peale keskendunud. Praegu – ta teadis, et see tuli ära teha just sel hetkel, ta ei soovinud oodata, et talle peale satutaks.

Sahin läheduses; naine heitis pilgu üle öla. Loom? Inimene? Öös ei olnud vormid enam tuttavlikud, nüüd olid need ühetaolised, ähvardavad. Naine pööras tähelepanu tagasi maapinnale, täites tühjad kohad üha kiiremini ja kiiremini, lõpetades töö, patsutades pinna tasaseks, siludes selle korda.

Pori kätel, küünte all. Tal tuleb neid kareda küüneharjaga päevade kaupa hõõruda, enne kui ta selle maha saab.

Veel üks heli: tal tuleb lahkuda. Naine tõusis, taganes, tõstmata sellelt kohalt pilku. See oli tehtud.

See oli maha maetud.

Sellega oli kõik.

1. peatükk

ELSIE

Täna oli üks neist päevadest, mis teeb kõige enam haiget. Kuigi nii palju aastaid oli mööda läinud, ei olnud selleks palju vaja: pilk tuttavale esemele, ristsõnamõistatuse lahendus, millega ta oli toppama jäänud, pliidil oleva veekeetja läbilõikav vile. Mälestused tulvavad tagasi ja tal matab jälle kord hinge. Naine ei olnud seni vaikusega ära harjunud. Ta tundis puudust teise pehmest tämbriest, vaevumärgatavatest raskustest sõnade väljahääldamisel, mis oli muutnud selle naise avalikkuse ees häbelikuks. Ta tundis puudust teise õrnast naerust, madalahäälselt itsitusest, kui ta oli lugenud midagi, mis oli teda puudutanud, või vastusena millelegi, mida Elsie oli teinud. Pinnale tõsis ka muid tundeid, kutsumata – need panid ta silmi pilgutama, aga ta neelas nad alla.

Neil päevil teadis naine, et ta ei suuda hallata midagi muud peale oma minimaalse väljakujunenud rutiini, väikeste rituaalide, mis omavahel seotuna moodustasid tema päeva.

Päev oli alanud liiga vara, segadusse ajav pundar unenägudest, inimestest, keda ta oli kord tundnud, ja neist, kellega ta kunagi ei kohtu. Vatitekk oli maha libisenud, kukkudes põrandale hunnikusse, ning Elsie oli oma veeklaasi ümber ajanud, kui haaras prillide järele. Ta oli

teinud putru öösärgis ja sussides, võpatades prügiauto kõlksatuse peale, mis maja eest temani kostis. Naine oli kühveldanud piparmündilehed tee tegemiseks täpiliselt koorekarva teekannu, märgates murelikult, et keraamilisse kaande oli ilmunud juuspeen pragu. Võib-olla oli päev just sel hetkel niisuguse pöörde võtnud?

Vaevu oma hommikusöögist teadlikuna oli ta sundinud end riietuma nüüdseks teatavat sorti vormiks kujunenud rõivastesse: mustad linsed poolde sääرده ulatuvad püksid, helesinine särk ja tumesinine kardigan, mille üks nööp hakkas eest ära tulema. Oli aeg majast välja astuda ja suunduda kohalikku poodi, et tuua ära ajaleht ja osta kurk lõunase võileiva jaoks. Naine oli natuke liiga vara valmis saanud, mistõttu ta koristas verandat. Paksu villase mantli ja soojade talvesaabaste järele ei ole järgmiste kuude jooksul mingit vajadust, mõtles ta, ja pani need vanasse kohvrisse. Olles kellale pilgu heitnud, tõstis ta korvi õlale, sõlmis kahvatusinise siidsalli kaela ümber, astus uksest välja ja keeras lukuaugus võtit.

Kõrvalmaja allkorruse akna ees olid kardinad veel ette tõmmatud. Naine pani oma värava kinni aeglaselt, hoolega, tundes piinlikkust õlitamist vajava metalli kriiksumise pärast. Kõik vajas õlitamist, mõtles naine, kui ta astus ettevaatlikult ühestainsast astmest alla sillutisele.

Harilikult ei olnud sel ajal veel kedagi näha. Küllast välja, tööle sõitjatest moodustuv liiklusvoog oli kokku kuivanud üheksainsaks autoks, mis möödus peatäna suunas. Kooliteel tormlemise aeg oli läbi: kurnatud naised lükkasid lapsevankreid ning puksisid vastu hakkavaid väikelapsi tagasi koju või parki. Elsie sai jalutada mööda teed, mööda nüüdseks tühjaks jäänud politseijaoskonnast, bussipeatusest, pubist, mis tundus olevat püsivalt tellingutega ümbritsetud, raamatukogust ja suundus otse poodi.

Uks oli juba silme ees, aga – liiga hilja – Elsiet oli märgatud. Üle tee kiirustav naisterahvas, kes tee keskel oleval betoonist saarekesel vaevu seisatas – kas ta tahtis liikluses kannatada saada? – lehvitas Elsiele. Scarlet, raamatukoguhoidja, näis pörkuvat üle tee ülejäänud osa, laskmata Elsiet minema libiseda. Mida tuli ühel naisel ette võtta, et ta rahule jäetaks?

„Kas tulete sisse või ei ole see teie päev?“ uuris ta Elsie käest, kolistades käes võtmekimpu. Scarlet'i juuksed olid keeratud imelikku krunni, mis asus täpselt pealael. Elsiele tundus, et naine näeb välja nagu hüüumärk.

„Täna mitte,“ lausus Elsie, peaaegu lisades, et ei ole üldse Scarlet'i asi, millal ta tuleb ja millal mitte. Kes ta õieti oli: raamatupolitsei? Elsie oli vaevu alustanud eelmist romaani, mille ta oli raamatukogust laenanud. Kaks peatükki loetud, ei olnud ta mõistnud ühtki kaanele laiali pillutatud ülistavatest hinnangutest. Autoril pidi olema palju abi-valmeid kirjanikest sõpru, sest Elsie igal juhul vaimustuses ei olnud.

„Nojah, üks kohtume siis peagi,“ vastas Scarlet, kelle näolt ei kadunud lai naeratus hoolimata Elsie tühjast pilgust.

Scarlet köhis ja avas raamatukogu ukse, viibates kiirelt Elsiele. Elsie jättis selle tähelepanuta ning suundus otsejoones kõrvalasuva poe ukse poole.

Kui ta oli turvaliselt sisse saanud, läks ta kiiresti ajakirjade juurde ja kummardus oma ajalehte võtma. Pakk oli juba õhuke, jälle kord üks draama esikaanel, aga neid leidus ju alati ja tegelikult ostis ta seda lehte ainult ristsõnamõistatuste pärast. Suundunud väikese puu- ja aedviljavaliku juurde, valis ta välja ühe kurgi ning läks tulnud teed tagasi, enne kui astus leti äärde.

Kassaaparaadi taga toolil istuval noorel naisel tundus olevat äärmiselt igav, tema ees oli mobiiltelefon, mis toetus erepunaseid pulgakomme täis oleva topsi vastu. Ta vaatas vaevu üles, kui Elsie oma korvi letile asetas.

Elsie ulatas kahenaelase mündi ja ootas vahetusraha tagasi, pomisedes vastuseks tänusõna ning tundes kiusatust öelda midagi tüdruku mobiiltelefoni kohta. Millal oli klienditeenindusest saanud niisugune ajast ja arust mõiste? Elsiele ei meeldinud kopitanud lõhnaga nurgapood oma kitsaste riulivahede, põrandal endiselt hunnikus oleva kilesse pakitud kauba, puudevate elektripirnide ja sissepääsu lähedal asuva katkise kohvimasinaga, aga mingit erilist valikut ei olnud, kui ta just ei tahtnud bussiga linna sõita ja niisuguse asja jaoks tal aega ei olnud.

Elsie asutas end minekule, seisatades korraks väljas sillutisel. Ei olnud reede, aga teda valdas vastupandamatu soov jalutada kodu suhtes vastassuunas: minna surnuaeda. Seejärel pahandas ta endaga, et oli viivitanud, kui temast möödus üks mees, kes pillas lühida „Tere hommikust“, millele Elsie ei vastanud. Naine hakkas koju minema.

Kui ta tagasi jõudis, olid kõrvalmaja kardinad viimaks eest ära tõmmatud ja Elsie pööras pilgu ära, soovimata jätta piiluja muljet või kutsuma esile uusi vestlusi.

Naine kobas võtme järele, märgates, et tal oli vaja asendada uksekella kõrval olev väike silt, mis oli juba aastaid tagasi lahti tulnud ja millelt võis lugeda: „Rämpspost – tänan, ei.“ Sisse astudes märkas ta, et postiljon oli käinud, sest uksematil vedeles reklaamvoldikuid. Alati rämpspost ja reklaam ning ei midagi muud. Kas see mees ei osanud lugeda? Elsie asetaskaks voldikut ukse kõrvale, nendega tutvumata.

Televiisori vaatamise aeg oli peaaegu käes ja vahepealse viie minuti jooksul otsustas ta panna peale plaadi.

„See ei olnud lemmik, või oli?“ kommenteeris Elsie, kui must plaat hakkas keerlema ja kuuldavale tuli sahin ja kragin, enne kui kõlasid Ella Fitzgeraldi „Smooth Sailingu“ avaakordid.

Kavast oli näha, et film, mida ta oli aastaid tagasi koos emaga vaadanud, oli pooleli. Ta vaataks seda, kuid ei suudaks raputada endalt tuttavlikku leinavirdamist, mis tundus teda täna jälitavat.

Et tähelepanu mujale suunata, läks naine kööki, täitis uuesti teekannu ja asetaskaks kreemikihiga küpsist väikesele valgele taldrikule, mille servad olid ääristatud roosimustriga.

„Üht filmi näidatakse, mida me kunagi koos vaatasime, kas mäletad? Shelley Winters mängib. Sa ütlesid, et sulle meeldib ta soeng.“

Vastust muidugi ei tulnud – kunagi ei tulnud –, aga see ei takistanud Elsiet ootamast veel hetke vältel, nagu võinuks ta häälekõla vastuse anda. Naine ohkas, ladus teekannu, taldriku, tassi ja alustassi väikesele puukandikule ja jalutas läbi elutoa tagasi. End sisse seadnud, sirutas ta käe puldi järele ja näksis küpsiseid ning rüüpas teed, pea kohal olev kell meenutamas, millal tal tuli vaatamine lõpetada.